

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А.Кузнецова

"27" серпня 2019 року

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ**

Ступень бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Код та найменування спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма Фізична культура і спорт: тренер з видів спорту

2019-2020 навчальний рік

РОЗРОБНИК: Бірюк Світлана Валеріївна, доцент кафедри спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент _____ (Бірюк С.В.)

Програму схвалено на засіданні кафедри спорту

Протокол від "27" серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри спорту _____ (Славітяк О.С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету фізичної культури і спорту

Протокол від "27" серпня 2019 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ (Литвиненко О.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від "27" серпня 2019 року № 14

Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Кузнецова О.А.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Олімпійський та професійний спорт» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Олімпійський та професійний спорт займає важливе місце в системі підготовки майбутнього фахівця з фізичної культури та спорту. Сьогодні важливим напрямом підвищення ефективності підготовки висококваліфікованих спеціалістів фізичного виховання і спорту є посилення ролі в навчальному процесі теоретичної, методологічної та світоглядної підготовки. Тому фундаментальні знання й навички, набуті студентами, можуть розглядатися як основа глибокої професійної компетентності у вирішенні складних завдань. Саме такі знання дає вступ в практику фізкультурної освіти навчальна дисципліна Олімпійський та професійний спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: різні складові олімпійського і професійного спорту як багатофункціональних суспільних явищ, систем змагань і пов'язаних з ними системи спортивної підготовки до Олімпійських ігор та системи професійного спорту

Міждисциплінарні зв'язки: соціологія, філософія, правознавство, історія фізичної культури, підвищення спортивної майстерності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни: вивчення витоків, зародження та історії олімпійських ігор Стародавньої Греції, відродження сучасних Олімпійських ігор та історія сучасного олімпійського руху; сучасної міжнародної олімпійської системи та її структури; соціально-політичних, організаційних, правових та економічних основ олімпійського спорту; проблеми Олімпізму в Україні; сформувані у студентів цілісні знання по управлінню і організації фізичною культурою і спортом на всіх ланках систем, їх функціонування і взаємозв'язки в різних аспектах діяльності.

1.2. Завдання:

- розкриття загальних закономірностей виникнення та розвитку олімпізму з стародавніх часів до сучасності;

- формування професійного світогляду у майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту, моральних, естетичних і духовних якостей, потреби до пізнавальної творчості та розширення кругозору.

- придбання майбутніми фахівцями необхідних знань в сфері професійного спорту, розширення уявлення про свою спеціальність і застосування їх у професійному спорті.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

– загальні принципи виникнення, становлення і розвитку олімпізму на різних етапах розвитку суспільства, його організаційні, правові, економічні і політичні аспекти функціонування;

– головні принципи побудови і організації структур управління фізичною культурою та спортом на Україні і закордонних державах, їх організаційні, правові, економічні і політичні аспекти функціонування в національних та міжнародних спортивних організаціях.

Уміти:

- робити історико-теоретичний аналіз, проводити історичну аналогію, співставляти та перевіряти різні етапи розвитку олімпійського руху;
- чітко розбиратися у взаємовідносинах і правах ланок управління фізичною культурою і спортом всіх рівнів і належності.

Володіти:

- способами осмислення й критичного аналізу наукової інформації;
- навичками вдосконалювання й розвитку свого наукового потенціалу;
- володіти основами проектування шляхів розвитку процесу підготовки спортсмена;
- методами планування професійної діяльності в умовах глобалізації спорту;
- науковими знаннями в області фізичної культури й спортивного тренування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальнопедагогічні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово).
- ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності.
- ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства.
- ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ФК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості.
- ФК 2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та спортивно-ї підготовки.
- ФК 3. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.
- ФК 5. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту.
- ФК 6. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.
- ФК 7. Здатність визначати закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості.
- ФК 9. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
- ФК 11. Здатність здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, біомеханічний аналіз, синтез, моделювання фізичних вправ та керування рухами людини.
- ФК 12. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин /4 кредити для денної форми.

2. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1.

Олімпійські ігри Стародавньої Греції та відродження Олімпійського руху

Тема 1. Олімпійський спорт як наукова і навчальна дисципліна. Предмет і зміст дисципліни. Мета і завдання дисципліни. Основні поняття і групи термінів.

Тема 2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Історія виникнення олімпійських ігор. Фізичне виховання в системі освіти і виховання в Стародавній Греції. Організація Олімпійських ігор Програма Олімпійських ігор. Кризові явища і кінець Олімпійських ігор.

Кредит 2. Ігри Олімпіад.

Тема 3. Відродження олімпійських ігор. Спроби відродження олімпійських ігор. П'єр де Кубертен і відродження олімпійських ігор. Конгрес 1894 р. і його роль у відродженні олімпійського руху. Рішення прийняті Конгресом. Хартія МОК. Створення МОК.

Тема 4. Загальна характеристика Ігр Олімпіад. Олімпійська хартія про проведення Олімпіад. Перші Олімпійські ігри в Афінах. Періодизація сучасних Олімпійських ігор. Умови і загальні характеристики I та II періодів олімпійських ігор. Хронологія проведення Олімпійських ігор I та II періодів. Умови і загальні характеристики III-IV періодів Олімпійських ігор. Хронологія проведення олімпійських ігор III-IV періодів. Проблеми сучасних Олімпійських ігор. Зимові види спорту в програмах Олімпіад. Ідея виділення зимових видів олімпійських ігор в окремі. Перші зимові Олімпійські ігри. Роль зимових олімпійських ігор в сучасному олімпійському русі.

Тема 5. Зимові Олімпійські ігри. Періодизація і строки проведення зимових Олімпійських ігор. Програми і види спорту зимових олімпійських ігор. Хронологія і характеристики проведення зимових Олімпійських ігор.

Кредит 3.

Міжнародна олімпійська система

Тема 6. Олімпійська хартія - основний документ регламентації міжнародного олімпійського руху. Структура олімпійського руху: МОК, НОКи, МКОК, МСФ, їх роль, діяльність і взаємовідносини. Історія створення НОКів, їх структура та функції. Історія створення МСФ, їх структура і функції. Національні спортивні федерації (НСФ), їх структур і функції. Участь МСФ в проведенні олімпійських ігор.

Тема 7. Організація і проведення Олімпійських ігор. Вибір міста – організатора Олімпійських ігор. Організаційний комітет по проведенню Олімпійських ігор, його склад, задачі і функції. Підготовка до проведення олімпійських ігор. Вимоги до проведення Олімпійських ігор, спортивних споруд. Загальна характеристика олімпійських видів спорту. Програма Олімпійських ігор. Сучасні проблеми Олімпійських програм.

Тема 8. Соціально-політичні і правові аспекти олімпійського спорту. Економічні основи Олімпійського спорту. Олімпійський спорт і політика. Використання Олімпійських ігор в політичних цілях. Апартеїд, націоналізм і боротьба з ними. Демократизація МОК. Інтернаціональний характер олімпійського руху.

Кредит 4.

Професійний спорт

Тема 9. Передумови виникнення і розвитку, цілі, завдання, зміст і функції професійного спорту. Історія розвитку професійного спорту. Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава.

Тема 10. Економічні і правові аспекти професійного спорту. Професійний спорт Америки. Відбір і підготовка спортсменів у професійному спорті. Професійний спорт Європи. Тенденції розвитку професійного спорту на сучасному етапі та перспективи його становлення на Україні.

3.Рекомендована література

Базова

1. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях/ М.М. Булатова. Київ: Олімпійська література, 2014. – 400с. іл.
2. Платонов В.М. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті / В.М. Платонов. Київ: Олімпійська література, 2015. – Кн. 1. – 680 с.
3. Платонов В.М. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті / В.М. Платонов. Київ: Олімпійська література, 2015. – Кн. 2. – 752 с.

Допоміжна

1. Гуськов С.И., Линец М.М., Платонов В.Н., Юшко Б.Н. / С.И. Гуськов, М.М.Линец, В.Н. Платонов, Б.Н. Юшко. Киев: Олимпийская литература, 2000. — 391 с.
2. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт : Учебник (1-я книга). – К.: Олимпийская литература, 2014. — 351 с.
3. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Профессиональный спорт : Учебник (2-я книга). – К.: Олимпийская литература, 2012. — 348 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5.Засоби діагностики успішності навчання:

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.